



Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

2005.gada 16.decembris

Rīgā

Atzinums Nr.24

Par Vides pārskatu Rīgas pilsētas attīstības plānam (2006. – 2018.)

Plānošanas dokumenta un vides pārskata izstrādātājs:

Rīgas pilsētas dome un Rīgas vides centrs “Agenda 21”.

Plānošanas dokuments:

Rīgas pilsētas attīstības plāns 2006. – 2018.gadam, (turpmāk tekstā saukts Attīstības plāns) sastāv no šādiem savstarpēji cieši saistītiem plānošanas dokumentiem “Rīgas attīstības programma 2006. – 2012.gadam”, “Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018.gadam”.

Plānošanas teritorija:

Rīgas pilsētas administratīvā teritorija.

Īss Vides pārskata raksturojums:

1. Vides pārskats Rīgas pilsētas attīstības plānam (2006. – 2018.) (turpmāk tekstā Vides pārskats) iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā 2005.gada 24.novembrī.
2. Vides pārskats ietver anotāciju, ievadu, 11 nodaļas, izmantotās literatūras un informācijas avotu sarakstu, kopsavilkumu un pielikumus;
3. Vides pārskatu veido šādas nodaļas:
 - 3.1. Nodaļa “Vides pārskata sagatavošanas pamatprincipi, procedūras apraksts, metodika un sabiedrības iesaistīšana”, kurā ietverts īss plānošanas dokumenta un tā sastāvdaļu apraksts, informācija par to, ar kādām institūcijām Vides pārskata izstrādes laikā konsultējušies izstrādātāji, aprakstīti Vides pārskata sagatavošanas pamatprincipi un izmantotās metodes. Plašā sadaļā analizēta Vides pārskata sagatavošanas gaita un sabiedriskās apspriešanas process, tai skaitā saņemtās atsauksmes un priekšlikumi. Ietverta arī informācija par plānošanas dokumentā un Vides pārskatā veiktajām izmaiņām saistībā ar sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtajiem atzinumiem un priekšlikumiem. Jāatzīmē, ka Vides pārskats vienlaicīgi izskata divus savstarpēji cieši saistītus plānošanas dokumentus – Rīgas Attīstības programmu 2006. – 2012.gadam un Rīgas Teritorijas plānojumu 2006. – 2018.gadam.
 - 3.2. Nodaļai “Rīgas Attīstības plāna 2006.–2018. gadam mērķu un rīcību atbilstība starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības mērķiem un Rīgas pilsētas starptautiskām saistībām, kas saistīti ar ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu” ir divas sadaļas. Pirmajā sadaļā Vides pārskata autori analizē

Attīstības plāna un tajā noteikto mērķu atbilstību starptautiskajiem un nacionālajiem vides aizsardzības mērķiem, galveno uzmanību pievēršot ar ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu saistītajiem dokumentiem un tajos definētajiem mērķiem. Autori secina, ka ilgtspējīgas attīstības definīcijas traktējums Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijā atšķiras no pasaulē vispārpieņemtās, kur galvenā uzmanība ir pievērsta dabas videi. Rīgas stratēģijā centrā ir cilvēks, un dabas vide tiek vērtēta kā viena no būtiskām sastāvdaļām kvalitatīvas dzīves vides veidošanai. Autori konstatē, ka Attīstības plāna mērķi un paredzētie risinājumi kopumā nav pretrunā ar ilgtspējīgas attīstības pamatnostādņem, mērķiem un uzdevumiem. Otrajā sadaļā tiek analizēta Attīstības plāna atbilstība Rīgas starptautiskajām saistībām, galveno uzmanību pievēršot Olborgas hartā (Vienošanās deklarācija “Eiropas pilsētas ceļā uz līdzsvarotu attīstību” 1994.gads) un Olborgas saistībās (“Olborga +10 – iedvesmojoša nākotne” 2004.gads) ietvertu līdzsvarotas un ilgtspējīgas attīstības mērķu un rīcību analīzei un to atspoguļojumam Rīgas pilsētas attīstības plānā. Autori secina, ka Attīstības plānā nav pievērsta pienācīga uzmanība vairākām Olborgas hartā noteiktajām prioritārajām jomām, tai skaitā sociālajam taisnīgumam, prasībai atkārtoti izmantot un atjaunot pamestas vai neizdevīgas teritorijas, priekšroku dodot degradētu teritoriju pārveidošanai, izvairīšanās no esošo dabas teritoriju urbanizācijas, kā arī saistībai uzņemties atbildību par to, lai aizsargātu un saglabātu visiem pieejamus dabas resursus. Analizējot Attīstības plānā ietvertu perspektīvo pilsētas teritoriju attīstību un sabiedriskā transporta attīstības plānus, Vides pārskata autori secina, ka jauno dzīvojamo rajonu attīstība pilsētas perifērijā (Buļļusalā, Buļļu kāpā, Mangaļsalā u.c.), plašas centra un jauktas apbūves attīstība Spilvē, teritorijās, kuras nav plānots savienot ar tramvaja maršrutu, palielinās vajadzību izmantot privāto autotransportu un radīs papildus slodzi uz esošo infrastruktūru, tai skaitā palielinās satiksmi pār tiltiem. Autori rekomendē atkārtoti izvērtēt un pilnveidot transporta sistēmas attīstības priekšlikumus. Autori arī konstatē, ka Rīgas pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nav ietvertas no Olborgas saistībām tieši izrietošas prasības - nodrošināt ilgtspējīgu teritorijas izmantošanu, izmantot mūsdienīgas būvniecības tehnoloģijas un augstas kvalitātes arhitektoniskos risinājumus.

- 3.3. Nodaļā “Rīgas Attīstības plāna 2006.–2018.gadam mērķu un rīcību atbilstība citiem plānošanas un vides aizsardzības dokumentiem” analizētas ES direktīvas un Latvijas normatīvie akti vides jomā, ANO konvencijas dabas aizsardzības jomā un starptautiskie līgumi, UNESCO konvencija un citi Latvijai saistoši starptautiskie dokumenti, kā arī Latvijas normatīvie akti kultūras mantojuma aizsardzības jomā, Eiropas telpiskās plānošanas dokumenti, nacionālie plāni un programmas, kas tieši attiecas uz Rīgas pilsētas attīstību, kā arī vērtēta Attīstības plānā ietvertu risinājumu atbilstība analizētajos dokumentos ietvertajām prasībām. Autori secina, ka lielākoties Attīstības plāna mērķi un risinājumi atbilst minēto dokumentu prasībām. Kā būtiskāko neatbilstību autori uzrāda to, ka Rīgas attīstības plāna īstenošanas rezultātā sagaidāma bioloģiskās daudzveidības samazināšanās Rīgas pilsētas teritorijā. Bez tam autori konstatē, ka Attīstības plānā nav izvērtēta Rīgas kā Rīgas aglomerācijas centra loma un teritorijas plānojumā nav pietiekami

ieistrādāti jautājumi, kas skar Rīgas un Rīgas reģiona kopīgās intereses. Rekomendēts pēc Attīstības plāna akceptēšanas turpināt saskaņot Rīgas attīstības plāna nostādnes ar Rīgas reģiona telpiskā plānojuma nostādnēm, veidojot pilsētreģiona attīstības plānošanas dokumentu.

- 3.4. Nodaļai “Rīgas esošais vides stāvoklis un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots” ir 13 sadaļas, kur, katra sadaļa veltīta kādai no vides jomām vai problēmām.
 - 3.4.1. Pirmajā sadaļā raksturots pilsētas klimats, sniedzot tā vispārīgu raksturojumu, analizējot klimata īpatnības un to saistību ar piesārņojošo vielu uzkrāšanos un izkliedi. Samērā plaši raksturots pilsētas mikroklimats un liela uzmanība pievērsta pilsētas “siltumsalas” izveidošanās procesam un attīstības tendencēm. Analizēti Rīgas attīstības plānā ietvertie risinājumi “siltumsalas” efekta mazināšanai un secināts, ka tie mazinās minētā efekta pieaugumu, bet ir nepietiekami tā samazināšanai. Kā būtiskākie pasākumi, kurus vēlams veikt “siltumsalas” efekta mazināšanai rekomendēti - stādījumu platību palielināšana Rīgas vēsturiskā centra pagalmos, strūklaku un citu ūdens objektu nozīmes palielināšana apstādījumu struktūrā, Rīgas vēsturisko centru ventilējošo zaļo “ķīļu” struktūras saglabāšana un pilnveidošana.
 - 3.4.2. Otrā sadaļa veltīta atmosfēras gaisa piesārņojuma, tā avotu un piesārņojuma samazināšanas pasākumu analīzei. Tajā ietverts plašs datu un materiālu apjoms un to analīze. Tiek analizēti dati par vairāku piesārņojošo vielu izplūdi no stacionāriem un mobiliem piesārņojuma avotiem un to izkliedi dažādos Rīgas rajonos. Autori konstatē, ka tādu piesārņotāji, kā, piemēram, benzola, slāpekļa oksīdu un cieto daļiņu (putekļu) koncentrācija gaisā atsevišķos Rīgas rajonos pārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, savukārt ozona koncentrācija ir tuva normatīvajos aktos noteiktajai robežvērtībai, to nepārsniedzot. Analizējot Rīgas attīstības plānā ietvertos risinājumus, autori secina, ka realizējot Rīgas attīstības plānā un Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā paredzētos pasākumus, kopumā varētu panākt, ka mobilo piesārņojumu avotu ietekme uz gaisa kvalitāti samazinās. Taču transporta infrastruktūras attīstības projektu nerealizēšana vai aizkavēšana, kā arī sabiedriskā transporta koncepcijas lēna realizācija var novest pie ievērojama transporta līdzekļu skaita pieauguma Rīgas vēsturiskajā centrā un līdz ar to – arī pie atmosfēras piesārņojuma palielināšanās pilsētas centrālajā daļā. Savukārt Attīstības plāna un tajā paredzēto rīcību - transporta infrastruktūras izbūvēšanas un satiksmes plūsmas uzlabošanas neīstenošana var novest pie autotransporta sastrēgumu ļoti strauja pieauguma un atmosfēras piesārņojuma būtiskas palielināšanās, kas daudzviet pārsniegs Latvijā noteiktās gaisa piesārņojuma normas un atstās ietekmi uz pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
 - 3.4.3. Trešā sadaļa ietver virszemes un pazemes ūdens kvalitātes atspoguļojumu, dažādu piesārņojuma avotu ietekmes uz tiem analīzi, kā arī piesārņoto vietu uzskaitījumu un īsu aprakstu. Autori konstatē, ka aptuveni 17,6% no Rīgas pilsētas administratīvās teritorijas aizņem dažādi ūdensobjekti, tomēr informācija par to kvalitāti ir nepilnīga un fragmentāra, jo regulāri monitoringa novērojumi tiek veikti tikai

Daugavā. Izvērtējot pašvaldības veiktās ūdens kvalitātes izpētes datus zivsaimnieciskajos ūdensobjektos (Bullupe, Daugava, Ķīšezers, Juglas ezers, Vecdaugava) autori secina, ka šobrīd to kvalitāte vērtējama kā apmierinoša, tomēr piesārņojums ar organiskajām vielām un slāpekļa savienojumiem var radīt draudus skābekļa režīmam un zivju barības bāzei nākotnē. Mazās ūdensteces un ūdenstilpes jau šobrīd ir vairāk vai mazāk piesārņotas. Analizējot pazemes ūdeņu režīmu un kvalitāti, autori secina, ka pazemes ūdeņu režīms vairāku gadu desmitu garumā bija būtiski traucēts, (izveidojās "lielās Rīgas depresijas piltuve") kā rezultātā atsevišķās teritorijās un ūdens horizontos pasliktinājusies arī pazemes ūdeņu kvalitāte, taču šobrīd, samazinoties pazemes ūdens ieguves apjomam pilsētas teritorijā un reģionā kopumā, pakāpeniski aizpildās arī pazemes ūdens depresijas piltuve. Tai pat laikā autori secina, ka gruntsūdens horizonts praktiski visā Rīgas pilsētas apbūves teritorijā ir lielākā vai mazākā mērā piesārņots (difūzais piesārņojums). Rīgā ir konstatētas 52 piesārņotas un potenciāli piesārņotas teritorijas, tikai dažās no tām veikta detaļa piesārņojuma izpēte un sanācijas pasākumi. Izvērtējot Rīgas attīstības plāna ietekmi uz ūdens resursiem un to kvalitāti, autori, ņemot vērā virkni nosacījumu par piesārņoto vietu sanāciju, aizsargjoslu ievērošanu meliorācijas sistēmas sakārtošanu un pilnveidošanu u.c. plānotos pasākumus, to vērtē kā pozitīvu.

- 3.4.4. Ceturtā sadaļa veltīta dzeramā ūdens apgādes nodrošinājuma un kvalitātes izvērtējumam, kā arī Rīgas attīstības plānā ietvertu risinājumu analīzei. Autori konstatē, ka Rīgas attīstības plānā nav ietverti risinājumi jauno attīstības teritoriju ūdensapgādes nodrošināšanai, lai gan Attīstības plānā ietverta prasība izbūvēt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu. Attīstības plānā un Vides pārskatā nav pilnībā izvērtēti ūdens ieguves avoti, to aizsargātības nodrošinājumus un resursu pietiekamība, vien konstatēts, ka aptuveni 50% ūdens centralizētās ūdensapgādes vajadzībām nodrošina no virszemes ūdeņiem - Daugavas ūdens ņemšanas iekārtas, bet 50% no pazemes ūdeņiem. Vides pārskatā nav izvērtēta Rīgas ūdensapgādes sistēmas attīstība nākotnē un nav izvērtēti abi pieejamie ūdensapgādes avoti un to izmantošana saistībā ar pilsētas ilgtspējīgu attīstību un dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanu.
- 3.4.5. Piektajā sadaļā aprakstīta kanalizācijas sistēma Rīgas pilsētā un analizēti Attīstības plānā ietvertie risinājumi tās attīstībai un pilnveidošanai. Kā problēmas saistībā ar notekūdeņu apsaimniekošanu pilsētā identificētas smakas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, nepieciešamība atrisināt notekūdeņu dūņu utilizācijas vai deponēšanas jautājumu, lietot ūdens kanalizācijas sistēmas nepilnības, un citas. Vides pārskata autori konstatē neatbilstības starp Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā un Rīgas pilsētas attīstības programmā ietvertajiem kanalizācijas sistēmas attīstības risinājumiem, kā rezultātā iespējama jauno attīstības teritoriju nelīdzsvarota attīstība vai to attīstības bremsēšana. Centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu neesamība jaunajās attīstības teritorijās var novest pie virszemes ūdensobjektu un pazemes ūdeņu piesārņošanas. Sadaļā nav analizēta pašreizējā notekūdeņu attīrīšanas kvalitāte un notekūdeņu novadīšanas

ietekme uz Rīgas jūras līča ekosistēmu, nav sniegtas rekomendācijas Rīgas attīstības plāna pilnveidošanai šajā jomā.

- 3.4.6. Sestajā sadaļā tiek aprakstīta un analizēta atkritumu apsaimniekošanas sistēma Rīgas pilsētā un tās attīstības plāni. Autori konstatē, ka Attīstības plānā paredzēta virkne risinājumu, kuru īstenošana uzlabos un pilnveidos atkritumu apsaimniekošanas sistēmu Rīgā un novērsīs pašreiz eksistējošās problēmas, kā galvenos risinājumus uzsverot - bīstamo atkritumu savākšanas stacijas izbūvi, lielpasākumu un šķiroto atkritumu savākšanas centra izbūvi, slēgto atkritumu izgāztuvju sanāciju un rekultivāciju, un citas. Vides pārskata autori kā trūkumu min to, ka teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos nav ietverta prasība izbūvēt dalīto atkritumu savākšanas laukumus dzīvojamajos kvartālos vai to tuvumā.
- 3.4.7. Septītajā sadaļā raksturots trokšņa piesārņojums Rīgas teritorijā, tā galvenie avoti un noteiktās diskomforta zonas iedzīvotājiem. Kā galvenie trokšņa avoti definēti autotransports un dzelzceļa transports, lidosta, publiskās izklaides iestādes un ostas darbība, kā arī konstatēts, ka trokšņa diskomforta zonā ietilpst vairāki dzīvojamie rajoni. Tai skaitā Rīgas vēsturiskais centrs, daļa Imantas dzīvojamā masīva un citi. Kopumā, autori novērtē Attīstības plānā ietvertos risinājumus par tādiem, kas daļēji samazina trokšņa ietekmes pieaugumu. Tomēr Vides pārskata autori secina, ka pašreizējā risinājumā Attīstības plāns neparāda kravas transporta virzības (tai skaitā pa dzelzceļu) risinājumus, apejot dzīvojamos rajonus. Jāatzīmē, ka ne Vides pārskatā, ne Attīstības plānā nav izvērtēts jauno attīstības rajonu izvietojums un iespējamais akustiskais diskomforts tajos, ņemot vērā transporta infrastruktūras attīstību, tai skaitā dzelzceļa apvedceļu, plānoto lidostas Rīga paplašināšanu, ostas attīstību un tās darbības intensificēšanos.
- 3.4.8. Astotajā sadaļā ietverts elektromagnētiskā piesārņojuma un tā avotu raksturojums, analizējot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā veikto elektromagnētiskā lauka plūsmas mērījumu rezultātus, kas Rīgā ir viens no pirmajiem pētījumiem šajā jomā. Mērījumi veikti Zaķusalas televīzijas torņa un Āgenskalna retranslācijas torņa tuvumā. Kā salīdzinošs kritērijs izmantots Austrijā noteiktais robežlielums. Konstatēts, ka Zaķusalas un Āgenskalna torņa tuvumā šī norma ir pārsniegta attiecīgi 80 un 2,3 reizes, kas liecina, ka šajās teritorijās pastāvīga cilvēku uzturēšanās nav ieteicama. Pārējās Zaķusalas un Lucavsāls teritorijās Vides pārskata autori rekomendē veikt papildus mērījumus, kā arī medicīniskos pētījumus. Autori rekomendē arī atsevišķi izvērtēt 50Hz frekvences industriālās maiņstrāvas radītā magnētiskā lauka starojumu un tā ietekmi, kuram arī šobrīd Latvijā nav noteikti pieļaujamie robežlielumi, bet, saskaņā ar ārvalstu pētījumu datiem, palielināta starojuma apstākļi rada priekšnoteikumus leukēmijas un smadzeņu audzēju attīstībai. Autori secina, ka šobrīd elektromagnētiskā starojuma kontroles pasākumi Rīgā neatbilst starptautiskajos dokumentos ietvertām prasībām un šī informācija nav pieejama iedzīvotājiem. Autori konstatē, ka Attīstības plānā nav ietverti viennozīmīgi šīs problēmas risinājumi, tādēļ veicami pasākumi tā

kontrolei un novēršanai, plānojot dzīvojamās un darījumu apbūves attīstību Lucavsalā, Zaķusalā un Grāpju pussalā.

- 3.4.9. Devītajā sadaļā ietverta informācija par dabas un apstādījumu teritorijām Rīgas pilsētā, raksturojot to platību, izvietojumu, kā arī dabas un apstādījumu teritoriju telpiskās struktūras attīstības mērķus. Analizēta dabas pamatnes struktūras attīstība laika posmā no 1995.gada līdz 2005.gadam un identificētas esošās problēmas, kā arī izvērtēta attīstības plāna nozīmība pilsētas dabas teritoriju attīstībā. Autori atzinīgi vērtē attīstības plānā ietvertos labvēlīgos risinājumus, tādus kā jaunu parku un skvēru izveidošana, pagalmu un ielu apstādījumu, kurus aizliegts apbūvēt, definēšana, apstādījumu un dabas teritoriju robežu noteikšana, piesaistot tos kadastrālajiem datiem. Tai pat laikā autori konstatē, ka Attīstības plāna īstenošanas rezultātā būtiski samazināsies apstādījumu un dabas teritoriju platības, ka minētās teritorijas ir telpiski nevienmērīgi izvietotas un pilsētas centrālajā daļā un atsevišķos tās rajonos trūkst publiski pieejamu apstādījumu. Sadaļā iztrūkst precīza informācija par šobrīd esošajām dabas un apstādījumu teritorijām un to samazināšanos plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā.
- 3.4.10. Desmitajā sadaļā ietverts bioloģiskās daudzveidības raksturojums Rīgas pilsētā, tajā ietverta informācija, ka šobrīd pilsētas teritorijā konstatēti 14 Latvijā īpaši aizsargājami biotopi, 21 Eiropā aizsargājams biotops, no tiem 10 prioritārie biotopi, kas liecina par pilsētas apstākļiem lielu bioloģisko daudzveidību. Inventarizācijas gaitā aizsargājami biotopi vai sugu atradnes konstatētas 240 dažādās pilsētas vietās. Detālāk raksturotas no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgākās teritorijas – Rīgas jūras līča piekraste, palieņu pļavas, mežu teritorijas, kā arī pilsētas apstādījumi. Sadaļā ietverta inventarizācijas gaitā iegūtā informācija par īpaši aizsargājamām augu, zīdītāju un putnu sugām Rīgas pilsētas teritorijā, tā izvērtēta un ietvertas rekomendācijas atsevišķu mikroliegumu izveidošanai. Vides pārskata autori vērš uzmanību uz to, ka ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ir vēl vairāk kā 10 putniem nozīmīgas vietas, kā būtiskākās minot Mangaļu pussalu, Vecāķu piekrasti, Juglas upes deltu un Juglas ezera ziemeļu daļu, Spilves pļavas un Spilves lidlauku, Kundziņsalas smiltāju un Medemu purva rietumu malas smiltājs. Šeit arī ietverta informācija par to, ka putnu, kā arī bezmugurkaulnieku daudzveidības saglabāšanā liela nozīme ir kapsētu teritorijām, upju, ezeru krastmalām un ģimenes dārziņu teritorijām. Rīgas pilsētas teritorijā ir sešas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas – dabas parks “Piejūra”, dabas liegumi “Vecdaugava”, “Daugavgrīva”, “Jaunciems”, “Vakarbulīši”, “Krēmeri”. Aizsardzības statuss noteikts no bioloģiskās daudzveidības viedokļa vērtīgākajās teritorijās. Dabas parks “Piejūra”, kā arī dabas liegumi “Vecdaugava” un “Jaunciems” ietverti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā. Autori rekomendē paplašināt Vecdaugavas dabas lieguma teritoriju, ietverot tajā Vecdaugavas kreisā krasta pļavas, paplašināt Jaunciema dabas liegumu teritorijā pie Jaunciema un Sužiem, kā arī tā dienvidu daļā. Šobrīd ir sagatavoti priekšlikumi papildināt esošo mikroliegumu sarakstu Rīgas teritorijā, kas neietilpst īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās. Izvērtējot

Attīstības plānā ietvertos risinājumus, vides pārskata autori secina, ka tas nodrošina īpaši aizsargājamo dabas teritoriju un aizsargājamo dabas objektu aizsardzību. Kā pozitīva vērtējama attīstības programmā plānotā darbība – Rīgas pilsētas dabas aizsardzības pārvaldes izveidošana, lai nodrošinātu pilsētas īpaši aizsargājamo teritoriju un objektu pilnvērtīgu aizsardzību un apsaimniekošanu. Tai pat laikā ir konstatēts, ka ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vērtīgo biotopu un sugu atradņu aizsardzība nav nodrošināta.

- 3.4.11. Vienpadsmitajā sadaļā Vides pārskata autori konstatē, ka Rīgā ir lielākā kultūras pieminekļu koncentrācija Latvijā, Kultūras pieminekļu sarakstā ir ietverti kā atsevišķi objekti, tā vairākas apbūves aizsardzības teritorijas. Lielākā problēma ir tā, ka tikai daļai šo objektu ir noteiktas precīzas robežas, savukārt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā aizsargjoslas nav noteiktas nevienam no tiem. Sadaļā ir konstatēta virkne problēmu, kas rada draudus kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Vides pārskata autori, izvērtējot Attīstības plānā ietvertos risinājumus, konstatē, ka tie nodrošina kultūras pieminekļu aizsardzību Rīgas vēsturiskajā centrā, vienlaikus atzīmējot, ka pieļaujot iekšpagalmu apbūvi, netiek nodrošināta kultūrvēsturiskās vides saglabāšana. Kā problēma tiek identificēta arī iespējamā augstceltņu būvniecība vēsturiskā centra aizsardzības zonā, kas var izmainīt Rīgas vēsturiskā centra vizuālo tēlu un samazināt kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību.
- 3.4.12. Vērtējot iedzīvotāju veselības atkarību no vides kvalitātes, autori secina, ka šobrīd Rīgā netiek veikti pētījumi par piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotāju veselību, lai gan būtu nepieciešams vērtēt gaisa piesārņojuma, elektromagnētiskā starojuma, dzeramā ūdens un peldūdeņu kvalitātes izmaiņas un to ietekmi uz iedzīvotāju veselības stāvokli. Ir rekomendēts, pilnveidojot Attīstības plānu, pievērst uzmanību Eiropas Savienības Vides un veselības stratēģijā noteiktajai prasībai nodrošināt epidemioloģisko pētījumu veikšanu un sagatavot sistemātiskus pārskatus, sevišķu uzmanību pievēršot teritorijām ar augstu putekļu daudzumu un paaugstinātu ozona koncentrāciju.
- 3.4.13. Trešās nodaļas noslēdzošajā sadaļā ietverta informācija par riska objektiem un riska teritorijām Rīgas pilsētā. Atsevišķi tiek vērtēti un analizēti dabas riska objekti (krasta erozija Rīgas jūras līča piekrastē, vēja erozija, plūdu draudi, virszemes ūdensobjektu krasta erozija un gruntsūdens līmeņa celšanās) un rūpniecisko avāriju riska objekti, tai skaitā plūdu risks Rīgas HES avārijas gadījumā. Sadaļā ietvertas vairākas rekomendācijas risku novēršanas vai samazināšanas pasākumiem, tai skaitā Rīgas jūras līča krasta kāpu stiprināšana Daugavgrīvas dabas lieguma teritorijā, lai novērstu sāļo jūras ūdeņu ieplūšanu pļavu un niedrāju zonā. Rekomendēts atkārtoti izvērtēt būvniecības iespējas teritorijās, kur iespējami plūdu draudi. Sadaļā norādīts, ka būtisku augsnes vēja erozijas risku var radīt perspektīvā būvniecība Bolderājas kāpā un Mangaļsalā, analogi, kā tas jau novērojams Vecāķos, Vakarbuļļos, Rītabuļļos un Daugavgrīvā. Ņemot vērā plānoto ostas attīstību, kā pozitīvu rīcību autori vērtē Kundziņsalas dzīvojamā rajona likvidēšanu, kā arī plānoto bīstamo kravu novirzīšanu pa apvedceļiem,

neskarot pilsētas dzīvojamos rajonus, tajā pat laikā konstatējot, ka ostas darbības intensifikācija palielina avāriju risku pašā ostas teritorijā, Daugavā un Rīgas jūras līcī.

3.5. Nodaļā “Vides stāvokļa vērtējums teritorijās, ko plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt” ietvertas 9 sadaļas, kurās detāli analizēta atsevišķu jaunu apbūves teritoriju (Rumbulā, Mangaļsalā, Spilves pļavās, Bolderājas mežā, Ķīsezera un Juglas ezera piekrastē, Vecmīlgrāvī, Kundziņsalā, Lucavsalā un Zaķusalā) izveidošanas un Rīgas vēsturiskā centra attīstības plānu īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi.

3.5.1. Raksturojot esošo vides stāvokli plānojamās dzīvojamās un jauktās apbūves attīstības teritorijā Rumbulā un analizējot tās īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, uzmanība galvenokārt, pievērsta grunts un gruntsūdens piesārņojuma aprakstam, ko veido piesārņojums ar naftas produktiem un no sadzīves atkritumu poligona “Getliņi” plūstošie piesārņotie ūdeņi. Konstatēts arī, ka gaisa piesārņojuma galvenais avots ir autotransports un tas šobrīd nepārsniedz pieļaujamos robežlielumus. Neskatoties uz to, ka lielākā daļa teritorijas ir degradēta, tajā ir konstatēti vairāki aizsargājami biotopi, tomēr, ņemot vērā, ka nelielās to izplatības teritorijas ieskauj urbanizēta un degradēta vide, tos nevar uzskatīt par reprezentatīviem un aizsargājamiem. Autori secina, ka vislielākā uzmanība pievēršama Daugavas piekrastes joslas attīstībai un apsaimniekošanai videi draudzīgā veidā, nodrošinot tās kā zaļās teritorijas saglabāšanu. Rekomendēts atstāt to neietekmētu iespējami platākā joslā – 20 līdz 30 m no ūdens malas, maksimāli atvīzot apbūvi no upes. Šajā apbūves teritorijā ļoti būtiski ir nodrošināt centralizēto ūdensapgādi un notekūdeņu apsaimniekošanu, kā arī teritorijas sanācijas un rekultivācijas darbu realizāciju. Saskaņā ar Attīstības plānā ietvērto informāciju, centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas ierīkošana šajā teritorijā plānota laika posmā līdz 2018.gadam, kas būtiski sarežģī šī rajona attīstības plānu īstenošanu.

3.5.2. Vērtējot perspektīvās dzīvojamās apbūves attīstību Mangaļsalā, kur esošajā meža zemē tiek plānota dzīvojamā apbūve ar apstādījumiem, galvenā uzmanība pievērsta ietekmju uz dabas vērtībām analīzei. Konstatēts, ka plānotā apbūve neradīs būtiskus zaudējumus Rīgas pilsētas bioloģiskajai daudzveidībai, tajā pat laikā minētās teritorijas urbanizācija var radīt papildus slodzi Natura 2000 teritorijai – dabas parkam “Piejūra”, kā arī dabas liegumam “Vecdaugava”. Kā būtiska problēma vērtēta ostas darbības ietekme uz plānoto apbūves teritoriju, konstatēts, ka daļu no plānotās apbūves teritorijas skar “Naftimpeks” naftas termināļa trokšņa diskomforta zona. Sadaļā nav ietverts vērtējums par iespējamajiem ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumiem, jo, saskaņā ar Attīstības plānā noteikto, centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošinājums tiek plānots Mangaļsalā 2010.gadā, tai pat laikā teritorijai apbūves teritorijas statuss tiek noteikts ar attīstības plāna spēkā stāšanos. Ņemot vērā to, ka teritorija robežojas ar divām Natura 2000 teritorijām – dabas parku “Piejūra” un dabas liegumu “Vecdaugava”, tās tuvumu virszemes ūdensobjektiem, ģeoloģisko uzbūvi un hidroģeoloģiskos apstākļus, nav pieļaujama

individuālo notekūdeņu apsaimniekošanas ietaišu veidošana, kas rada draudus virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātei.

3.5.3. Trešajā sadaļā izvērtēta dzīvojamās, biroju un ražošanas apbūves izveidošanas Spilves pļavās iespējamā ietekme uz vidi. Saskaņā ar plānojumā noteikto, minēto teritoriju šķērsos ziemeļu transporta maģistrāle un tā tiek noteikta par jauktas apbūves teritoriju. Šobrīd teritoriju klāj pļavas, kuras, saskaņā ar Vides pārskatā ietvertu informāciju, lielākoties tiek regulāri pļautas (Spilves lidlauks un teritorija uz rietumiem no Bolderājas dzelzceļa), kā arī ģimenes dārziņi, kuri pārsvarā ir nekopti. Uzmanība tiek pievērsta tam, ka Kleistu izgāztuves veidotais piesārņojuma areāls skar arī plānotās apbūves teritoriju, bez tam īsi tiek izvērtēti samērā sarežģītie hidroģeoloģiskie un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā augstais gruntsūdens līmenis, vāji funkcionējošā un atsevišķās teritorijas daļās nefunkcionējošā polderu sistēma, kā arī vājā grunts nestspēja. Spilves pļavu divās teritorijās konstatētas ligzdojošas griežu populācijas un kopējais šeit ligzdojošo griežu skaits novērtēts uz 25 – 35 pāriem, kas ir mazāk kā 0,1% no Latvijas griežu populācijas (26000 – 38000 pāru). Griežu lielākais skaits (līdz 25 pāri) konstatēts teritorijā starp Bolderājas dzelzceļu un Hapaka grāvi. Teritorijas apbūve iznīcinās griežu ligzdošanas biotopus un būtiski samazinās tās populāciju Rīgā, tai pat laikā nenodarot būtisku kaitējumu griezes populācijai Latvijā. Sadaļā rekomendēts saglabāt jumstiņu gladiolas atradni lidostas pļavas DR daļā, kas atrodas šaurā joslā gar grāvi, izveidojot šeit zaļo zonu. Lai to īstenotu, nepieciešams precizēt atradnes teritoriju, izvērtējot tās atbilstību arī griežu populācijas ligzdošanai. Sadaļā nav ietverts vērtējums par iespējamajiem ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumiem. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā ietvertu informāciju, centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošinājums tiek plānots izveidot līdz 2018.gadam, tai pat laikā teritorijai apbūves teritorijas statuss tiek noteikts ar attīstības plāna spēkā stāšanos. Ņemot vērā apbūves teritorijas tuvumu virszemes ūdensobjektiem un tās ģeoloģisko uzbūvi un hidroģeoloģiskos apstākļus, nav pieļaujama individuālo vai lokālo notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu veidošana.

3.5.4. Ceturtajā sadaļā vērtētas dzīvojamās apbūves Bolderājas mežā attīstības iespējamās ietekmes uz vidi. Attīstības plānā Bolderājas mežā paredzētas vairākas teritorijas, kurās plānotā (atļautā) izmantošana tiek noteikta – dzīvojamā apbūve ar apstādījumiem, kas pieļauj meža zemes transformāciju apbūves zemē. Vides pārskatā apgalvots, ka apbūves noteikumos ietverta prasība saglabāt augošās priedes, taču apbūves noteikumu 7.10. punktā šādas prasības nav ietvertas. Neapbūvēta tiek saglabāta meža centrālajā daļā esošā kāpu josla, kurai noteikts mežaparka statuss, kurā, saskaņā ar izmantošanas un apbūves noteikumu punktā 7.9.3. noteikto, apbūve pieļaujama parka pamatfunkciju (atpūta, sports, tūrisms) nodrošināšanai. Attīstības plānā paredzēts arī palielināt Jauno Bolderājas kapu teritoriju. Jāatzīmē, ka Bolderājas mežs ir lielākais vienlaidus meža masīvs Rīgas pilsētas teritorijā, tas veidojies uz pārpūstām smilšu kāpām un daļa no tā ir speciāli stādīta, lai apturētu

ceļojošās kāpas. Sadaļā secināts, ka plānotās apbūves rezultātā tiks iznīcināta meža vide un izveidota dzīvojamo kvartālu pilsētvide ar apstādījumiem, kas fragmentēs vienlaidus meža platību. Rekomendēts pirms detālpilānojuma izstrādes veikt sugu un biotopu inventarizāciju un detālpilānojumā paredzēt saglabāt veco priežu audžu biotopus un citus vērtīgus biotopus. Šobrīd teritorijas plānojumā nav ietverta detalizācija par tām apbūves teritoriju Bolderājas mežā platībām, kurās apbūve un meža zemes transformācija nav pieļaujama. Sadaļā nav ietverts vērtējums par iespējamajiem ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumiem. Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā minētām teritorijām noteikta prasība, ka, tās apbūvējot, jāierīko centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija, taču teritorijas nav uzrādītas kā perspektīvās teritorijas, kuras plānots pievienot Rīgas pilsētas centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai. Neskatoties uz iepriekš minēto, teritorijām apbūves teritorijas statuss tiek noteikts ar attīstības plāna spēkā stāšanos. Ņemot vērā apbūves teritorijas tuvumu virszemes ūdensobjektiem, tās ģeoloģisko uzbūvi un hidroģeoloģiskos apstākļus, kas liecina par jūtīgumu pret antropogēno piesārņojumu, nav pieļaujama individuālo notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu veidošana un rūpīgi izvērtējama iespēja veidot lokālu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, tai skaitā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un izplūdes. Vides pārskatā šādas alternatīvas īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi nav izvērtēta.

3.5.5. Piektajā sadaļā izvērtētas plānotās dzīvojamās apbūves attīstības Ķīšezeru un Juglas ezera piekrastē (apbūvi plānojot pašreizējā meža zemes un pļavu teritorijā starp Jaunciemu un Trīsciemu, starp Jaunciemu un Ķīšezeru, meža zemes un dārziņu teritorijā Sužos un Ozolkalnos, ģimenes dārziņu teritorijā starp Juglas kanālu un Ķīšezeru, kā arī teritorijā starp Juglas ezeru un Ķīšezeru, Ķīšezeru dienvidu daļā starp Ezermalas ielu, dzelzceļa līniju un Ķīšezeru) iespējamās ietekmes uz vidi. Kā būtiskākais tiek akcentēts tas, ka apbūves rezultātā tiks zaudēti daudzi dabiski un mazpārveidoti biotopi, palielināsies antropogēnā slodze uz piegulošajām teritorijām, tai skaitā Natura 2000 teritoriju - dabas liegumu "Jaunciems". Plānotajās apbūves teritorijās nav attīstīti centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli un transporta infrastruktūra. Ņemot vērā apbūves teritoriju tuvumu virszemes ūdensobjektiem, to ģeoloģisko uzbūvi un hidroģeoloģiskos apstākļus, kas liecina par jūtīgumu pret antropogēno piesārņojumu, nav pieļaujama individuālo notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu veidošana un rūpīgi izvērtējama iespēja veidot lokālu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, tai skaitā notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un izplūdes. Vides pārskatā šādas alternatīvas īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi nav izvērtēta. Nav izvērtēta arī plānotās apbūves iespējamā ietekme uz dabas liegumu "Jaunciems" un nepieciešamība izstrādāt kompensācijas pasākumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

3.5.6. Dzīvojamās apbūves attīstība Vecmīlgrāvī plānota meža zemē starp Vecāķu prospektu un dzelzceļa līniju, tajā plānots attīstīt dzīvojamo apbūvi ar apstādījumiem. Apbūvei paredzēti aptuveni 41,5ha meža

zemes, saglabājot aptuveni 45ha, kas atrodas Rīgas meža aģentūras apsaimniekošanā. Konstatēts, ka plānotā apbūve būtiski neietekmēs bioloģisko daudzveidību meža masīvā, jo saglabāta tiek bioloģiski vērtīgākā meža daļa. Sadaļā nav ietvertas rekomendācijas vai priekšlikumi alternatīviem risinājumiem.

- 3.5.7. Atbilstoši Rīgas teritorijas plānojumam Kundziņsalas teritorija tiek ietverta Rīgas Brīvestā un tajā plānots attīstīt ražošanas un noliktavu apbūvi, bet dienvidu daļā esošās privātmāju apbūves vietā – jauktu apbūvi. Sadaļā ietverts rūpniecisko avāriju riska īss raksturojums, plūdu riska analīze, kā arī ietverta informācija par vērtīgu sugu atradnēm un vērtīgiem biotopiem. Ņemot vērā to, ka Kundziņsalā un tās tuvākajā apkārtnē atrodas vai tiek plānoti rūpnieciskā riska objekti, autori kā pozitīvu risinājumu vērtē Attīstības plānā ietverto iecerī pārvietot iedzīvotājus uz citiem Rīgas rajoniem. Bez tam rekomendēts saglabāt salas austrumu daļā esošo mežaudzi, kas klasificēta kā primārais mežs.
 - 3.5.8. Zaķusalā un Lucavsalā Rīgas teritorijas plānojumā paredzēts attīstīt dzīvojamo un biroju apbūvi, bet dienviddaļā – sporta un rekreācijas būves. Sadaļā ietverta plaša informācija par teritorijas pašreizējo izmantošanu un tās bioloģisko daudzveidību, vērsta uzmanība uz iespējamo elektromagnētisko starojumu būvniecības teritorijās, taču nav ietverta paredzēto darbību iespējamās ietekmes analīze un rekomendācijas pasākumiem ietekmju novēršanai.
 - 3.5.9. Ļoti plaša ir sadaļa par Rīgas vēsturiskā centra attīstību, kas ietver plašu materiālu par teritorijas esošo stāvokli, tai skaitā gaisa kvalitāti, trokšņa piesārņojumu, virszemes ūdeņu kvalitāti, dzeramā ūdens apgādes risinājumiem, notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu, atkritumu saimniecību, piesārņotajām vietām, piesārņojuma avotiem, riska objektiem un teritorijām, esošajiem apstādījumiem. Kopumā vērtējot Rīgas attīstības plānā ietvertos risinājumus Rīgas vēsturiskā centra teritorijā, secināts, ka Attīstības plāns būtiski pilnveidots, ņemot vērā Vides pārskata izstrādes laikā apkopoto informāciju. Kā būtisks trūkums tiek vērtēts tas, ka nav noteikti konkrēti aizliegumi vai aprobežojumi iekšpagalmu apbūvei, kā rezultātā pagalmos var būtiski samazināties apstādījumu platības, samazinot iedzīvotāju atpūtas iespējas un paaugstinot pilsētas “siltumsalas” efektu.
- 3.6. Nodaļā “Vides problēmas, to raksturojums un vērtējums, ieviešot plānošanas dokumentu” definētas galvenās vides problēmas – gaisa kvalitātes izmaiņas, degradētās, piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas un to izmantošanas iespējas, elektromagnētiskais starojums, trokšņa piesārņojums, ietekmes uz dabas parku “Piejūra”. Lielākā uzmanība pievērsta Attīstības plānā ietverto pasākumu gaisa kvalitātes uzlabošanai analīzei. Sadaļā ietverti secinājumi, ka Rīgas attīstības plāna īstenošana neierobežo pilsētas vēsturiskajā centrā un tai piegulošajās teritorijās tādu objektu būvniecību, kas piesaista transporta līdzekļus, kā arī pieļauj auto novietņu izbūvi pagalmos, kas kopumā radīs transporta plūsmas pieaugumu, bez tam konstatēts, ka gadījumā, ja, atbilstoši teritoriju atļautajai izmantošanai veiktā būvniecība strauji apsteigs attīstības plānā iestrādātās rīcības satiksmes infrastruktūras uzlabošanai un optimizācijai, rodas draudi, ka Rīgas vēsturiskajā centrā tiks

pārsniegtas gaisa piesārņojuma robežvērtības. Vērtējot plānotos teritorijas attīstības risinājumus piesārņotajās un potenciāli piesārņotajās teritorijās, secināts, ka plāns kopumā vērsts uz šo teritoriju sanācību, rekultivāciju un attīstību. Tajā pat laikā atzīmēts, ka attīstības plānā nav ietverta prasība nodrošināt centralizētu ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūvi visās piesārņotajās teritorijās, kurās plānota apbūve, kas var būtiski negatīvi ietekmēt dzīves vidi šajās teritorijās. Bez tam rekomendēts atkārtoti izvērtēt Dreiliņu izgāztuves teritorijas izmantošanu pēc rekultivācijas, piedāvājot šajā teritorijā veidot parku. Vērtējot trokšņa un vibrāciju radīto diskomfortu, lielākoties analizēta esošā situācija un attīstības plānā ietvertie risinājumi diskomforta zonu samazināšanai. Sadaļā iztrūkst analīze par to, kā izmainīsies trokšņu un vibrāciju radītais diskomforts attīstības plāna īstenošanas rezultātā, tai skaitā saistībā ar satiksmes infrastruktūras pilnveidošanu, satiksmes intensitātes izmaiņām, lidostas paplašināšanos u.c. risinājumiem. Izvērtējot Attīstības plānā ietvērto risinājumu atbilstību dabas parka "Piejūra" dabas aizsardzības plānā noteiktajam, ir konstatēta virkne neatbilstību. Sadaļā ietverts apgalvojums, ka formāli Rīgas teritorijas plānojums nav pretrunā ar dabas parka "Piejūra" dabas aizsardzības plānu, jo tajā noteikts, ka teritorijas var izmantot atbilstoši noteiktajam mērķim pēc izmaiņu izdarīšanas dabas parka "Piejūra" dabas aizsardzības plānā, taču šis apgalvojums ir pretrunā ar likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" 21.pantā noteikto, ka, veicot tautsaimniecības un teritoriālo plānošanu, zemes ierīcību un meža apsaimniekošanu un visu veidu projektēšanas darbus, jāievēro aizsargājamās teritorijas izvietojums, tās aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns, kas atsevišķos gadījumos nav ņemts vērā, izstrādājot Attīstības plānu.

- 3.7. Nodaļā "Attīstības plāna ietekme uz teritorijas attīstību un vidi" ietilpst 11 sadaļas, kurās izvērtēta atsevišķu risinājumu īstenošanas iespējamās tiešās, netiešās, īslaicīgās, vidēji ilgās un ilglaicīgās, pastāvīgās un summārās ietekmes. Lielākoties katrā no sadaļām identificētas kā pozitīvās, tā negatīvās ietekmes un sniegts īss summārās ietekmes vērtējums.
 - 3.7.1. Pirmajā sadaļā veikta īsa pilsētas telpiskās attīstības analīze un izvērtētas šīs attīstības radītās ietekmes, secinot, ka apbūves sablīvēšana un līdzšinējo dabas teritoriju vienlaidus apbūve var sekmēt pilsētas siltumefekta palielināšanos, un transporta intensifikācija var izraisīt gaisa kvalitātes pasliktināšanos un iedzīvotāju sastāva noslāņošanos dažādos pilsētas rajonos atkarībā no ienākumu līmeņa un sociālās vides pasliktināšanos atsevišķos rajonos. Bez tam tiek vērsta uzmanība uz to, ka ūdens līmeņa izmaiņas pasaules okeānā var būtiski ietekmēt plānoto apbūvi teritorijās ar plūdu risku (Daugavas palīene, salas, Ķīšezera un Juglas ezera palīene u.c.).
 - 3.7.2. Otrajā sadaļā plaši raksturoti un analizēti transporta sistēmas attīstības risinājumi un to radītās iespējamās ietekmes, secinot, ka kopumā automaģistrāļu izbūve ietekmē kā konkrēto būvniecības trasi, tā visas pilsētas un tās atsevišķu rajonu attīstību. Saistībā ar maģistrālo ielu izbūvi, prognozējams, ka tās ietekmēs Spilves pļavu, Bolderājas un Mārupes mežu attīstību, veicinās darījuma iestāžu pārvietošanos no pilsētas centra uz maģistrālo ielu tuvumu. Tajā pat laikā norādīts uz

tādām negatīvām ietekmēm kā gaisa piesārņojuma, trokšņu un vibrācijas straujš pieaugums, kuru var izraisīt transporta līdzekļu skaita pieaugums un to piesaistes objektu būvniecība Rīgas vēsturiskajā centrā straujāk par transporta infrastruktūras izbūvi, ostas attīstība straujāk par transporta infrastruktūras pilnveidošanu un modernizēšanu, kā arī ostas attīstība Bolderājā Daugavas kreisajā krastā pirms atbilstošas transporta infrastruktūras izbūves.

- 3.7.3. Trešajā sadaļā ietverta plānotās dzīvojamās apbūves attīstības analīze Rīgā un tās īstenošanas iespējamo ietekmju izvērtējums. Galvenokārt analizētas jauno dzīvojamo rajonu (Rumbula, Dārziņi, Juglas ezera DR un D piekraste, teritorija starp Juglas kanālu un Ķīšezeru, Trīsciems, Mangaļi, Buļļu kāpa un teritorija ap Apakšgrāvja ielu) izveidošanas iespējamās ietekmes. Kā būtiskākās ietekmes tiek definētas esošo meža zemju transformācija apbūves zemēs, atsevišķu īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu iznīcināšana. Pagalmu apbūve esošajos dzīvojamajos rajonos, var būtiski samazināt iedzīvotāju atpūtas iespējas un palielināt siltumsalas efektu un citas ietekmes. Ne šajā sadaļā, ne citviet nav izvērtēta ar jaunajiem rajoniem saistīto infrastruktūras objektu izbūve un tās iespējamā ietekme uz vidi, it īpaši tas attiecināms uz transporta infrastruktūru, kā arī atkritumu, ūdensapgādes un kanalizācijas apsaimniekošanas risinājumiem jaunajos apbūves rajonos.
- 3.7.4. Analizējot apstādījumu un dabas teritoriju attīstības risinājumu īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, konstatēts, ka Attīstības plāna īstenošanas rezultātā aptuveni par 20% samazināsies dabas un apstādījumu teritorijas pilsētā, taču tiks nodrošināta īpaši aizsargājamo teritoriju aizsardzība pašreizējās robežās, sekmēta īpaši aizsargājamo dabas objektu un mikroliegumu saglabāšana un aizsardzība. Kā pozitīvs aspekts minēts tas, ka teritorijas plānojumā ir norādīti iekšpagalmi, kuros nav ieteicams veikt apbūvi. Izteikts vērtējums, ka atsevišķi risinājumi var izraisīt pilsētas “siltumsalas” efekta pieaugumu, netiek nodrošināta pagalmu apstādījumu veidošana un saglabāšana privātā īpašumā esošajās zemēs. Secināts, ka Attīstības plāna īstenošana nenodrošina iedzīvotājus ar publiski pieejamiem un labiekārtotiem apstādījumiem (parkiem, skvēriem) līdz 300m attālumā no dzīves vietas, kas ir viens no pilsētas ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikumiem. It īpaši minētais publiski pieejamu apstādījumu trūkums attiecināms uz Krasta masīvu, Purvciem, Pļavniekiem, Ķīpsalu, Ganību dambja rajonu, daļu pilsētas vēsturiskā centra un cituviet. Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā rezervētas tikai dažas teritorijas šādu apstādījumu teritoriju izveidei.
- 3.7.5. Piektajā sadaļā ietverts īss Rīgas brīvostas attīstības risinājumu scenārijs un izvērtēta to īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi, taču uzsvērts, ka vērtējamais plānošanas dokuments definē tikai Rīgas brīvostas aizņemto teritoriju, bet neparāda tās iekšējo funkcionālo struktūru, deleģējot šo jautājumu risināšanu Brīvostas attīstības plānam, kuram saskaņā ar Ietekmes uz vidi novērtējuma valsts biroja 2004. gada 10.augusta Lēmumu Nr.2 piemērots stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums. Šī novērtējuma uzdevums būtu iekšējo ostas attīstības risinājumu ietekmes uz vidi novērtējums un pasākumu izstrāde ietekmju

samazināšanai. Kā Rīgas attīstības plāna uzdevumi šajā jomā definēti – nodrošināt ostas attīstībai pietiekami lielu teritoriju, piemērotu infrastruktūru un efektīvus transporta pievadceļus, kas neskar pilsētas centru un novirza smago kravu transportu uz pilsētas galvenajām transporta maģistrālēm. Salīdzinot ar agrāko brīvostas robežu, piedāvāts samazināt tās platību Rīgas vēsturiskā centra teritorijā, novirzot ostu tālāk no pilsētas centra Daugavgrīvas virzienā, ostas teritorijā ietverot visu Kundziņsalu, kā arī paplašinot ostas teritoriju, tajā ietverot daļu no dabas parka “Piejūra”. Identificētas šādas būtiskākās šī risinājuma īstenošanas ietekmes - ostas attīstības rezultātā tiks būtiski ietekmēta dzīves kvalitāte Kundziņsalas vēsturiskajā dzīvojamā apbūvē, kā pozitīvs risinājums tiek vērtēti plānotie piedāvājumi iedzīvotājiem pārcelties uz citu dzīves vietu. Ostas attīstības rezultātā iedzīvotājiem tiek ierobežota pieeja Daugavai Daugavgrīvā, Bolderājā un Mangaļsalā, ostas attīstība Spilves pļavās atstās būtisku ietekmi uz griežu populāciju un citu īpaši aizsargājamu sugu atradnēm (jumstiņu gladiolas un dzegužpirkstītes biotopiem), ostas attīstība Kundziņsalā un Mangaļsalā ietekmēs stepes čipstes atradnes Rīgā (Kundziņsalā 1–3 pāri un Mangaļsalā pie Daugavas grīvas 1–3 pāri). Kopā Latvijā ligzdo 200 – 300 stepes čipstes pāri. Ostas attīstības rezultātā tiks pārveidots Daugavas krasts, aizbērti līči un vecupes. Konstatēts, ka Attīstības plāns (2006. – 2018.) nepiedāvā risinājumu dzelzceļa kravu nogādāšanai ostā, apejot dzīvojamus rajonus. Vēlams tomēr rast iespēju dzelzceļa kravas nogādāt ostā, līdz minimumam samazinot potenciālo ietekmi (trokšņa, vibrācijas avārijas riska) uz dzīvojamajiem rajoniem. Pozitīvi vērtējama iespējamā Ziemeļu šķērsojuma izbūvēšana, izmantojot to arī dzelzceļa pārvadājumiem.

3.7.6. Sestajā sadaļā konstatēts, ka jaunas ražošanas teritorijas paredzēts attīstīt Spilves pļavās, Mārupē, kā arī Brīvostas teritorijā. Šajā sadaļā ietverta informācija, ka visas Rīgas brīvostas teritorijas izmantošanas mērķis ir ražošanas teritorija, kas ir pretrunā ar normatīvajos aktos noteiktajiem aprobežojumiem, jo Rīgas Brīvostas teritorijā ietverta daļa no dabas parka “Piejūra”, kas ir arī Natura 2000 teritorija, kultūras piemineklis “Komēforts” un atsevišķas dzīvojamās apbūves teritorijas. Kopumā pozitīvi tiek vērtēta stratēģija pārvietot ražošanas objektus no centra uz pilsētas perifēriju, tai skaitā uz potenciāli piesārņotām vietām, kas sekmēs to sanāciju un samazinās transporta plūsmu pilsētas centrālajā daļā. Tā kā potenciālo ražošanas objektu izbūves vietas neatrodas dzīvojamo rajonu tuvumā, šo objektu iespējamā ietekme uz iedzīvotāju dzīves apstākļiem ir minimāla.

3.7.7. Septītajā sadaļā tiek analizēta un izvērtēta Rīgas vēsturiskā centra attīstības risinājumu īstenošanas iespējamā ietekme uz vidi. Kā būtisks pozitīvs ieguldījums tiek vērtēts tas, ka Rīgas attīstības plāna īstenošana nodrošina vēstures un kultūras objektu saglabāšanu Rīgas vēsturiskajā centrā, kā būtiskākais negatīvais aspekts tiek minēta apbūves blīvuma iespējamā palielināšanās, apbūvējot pagalmus un nelielus skvērus, kā rezultātā samazināsies koku skaits un apstādījumu platība, pieaugs pilsētas siltumsalas efekts. Palielinot autotransporta novietņu un autotransportu piesaistošu objektu skaitu pilsētas vēsturiskajā centrā,

pieaugs transporta plūsma un ar to saistītās negatīvās ietekmes. Negatīvi tiek vērtēta arī plānotā Līvu laukuma un Doma laukuma apbūvēšanas ideja, jo minētās vietas veido publisko telpu iedzīvotāju atpūtai Vecrīgā, kur trūkst publisko apstādījumu. Rekomendēts vēlreiz izvērtēt iespēju ierobežot pagalmu apbūves iespējas, kas būtiski ietekmēs gaisa kvalitāti pilsētas vēsturiskajā centrā.

- 3.7.8. Vērtējot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas attīstības risinājumu īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, galvenokārt, tiek vērtēti esošās sistēmas uzlabošanas un pilnveidošanas pasākumi, kas viennozīmīgi pozitīvi ietekmēs vidi un iedzīvotāju dzīves apstākļus. Kā viens no Rīgas attīstības plānā neatrisinātajiem jautājumiem minēts lietus ūdeņu kanalizācijas atdalīšana no komunālo notekūdeņu kanalizācijas. Tajā pat laikā Attīstības plānā nav ietverti un Vides pārskatā nav izvērtēti jauno attīstāmo apbūves rajonu ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas risinājumi, kas var atstāt būtisku ietekmi uz apkārtējo vidi (jaunu maģistrālo vadu, pārsūkņēšanas staciju un citu objektu būvniecība un ekspluatācija). Ne šajā sadaļā, ne citur Vides pārskatā nav izvērtēta situācija, ka apbūves zemes statuss teritorijām stāsies spēkā pēc Attīstības plāna apstiprināšanas un privātīpašnieki vēlēšies uzsākt būvniecību, kā tas šobrīd notiek daudzās pierīgas pļavās un mežos, lai gan atbilstoša infrastruktūra nav izveidota nevienā no plānotajām apbūves teritorijām.
- 3.7.9. Siltumapgādes un elektroenerģijas apgādes risinājumu iespējamās ietekmes uz vidi vērtētas devītajā sadaļā. Kopumā plānotie risinājumi vērtēti kā vides prasībām atbilstoši, jo liela uzmanība pievērsta pasākumiem gaisa piesārņojuma samazināšanai. Izvērtēti ir pasākumi esošās sistēmas uzlabošanai un pilnveidošanai, bet pilnībā nav apzināti un izvērtēti pasākumi siltumapgādes un elektroenerģijas padeves nodrošināšanai pilsētas jaunajām apbūves teritorijām, kur individuālu un lokālu siltumapgādes risinājumu īstenošana var būtiski negatīvi ietekmēt gaisa kvalitāti. Vides pārskatā konstatēts, ka Attīstības plānā maz uzmanības veltīts enerģijas taupīšanas pasākumiem, tādi netiek rekomendēti arī Vides pārskatā.
- 3.7.10. Desmitajā sadaļā īsi vērtētas plānoto atkritumu apsaimniekošanas risinājumu iespējamās ietekmes uz vidi, kas kopumā, ņemot vērā plānus uzsākt šķiroto atkritumu savākšanu, kā arī nodrošināt savākto atkritumu šķirošanu, veikt bijušo atkritumu izgāztuvju sanāciju un rekultivāciju, vērtētas kā pozitīvas. Tai pat laikā jāatzīmē, ka autori operē ar atkritumu daudzumiem, kuri ir izteikti kubikmetros, šāds atkritumu daudzuma uzskaitījums var radīt neskaidrības vai neprecizitātes, jo nav skaidrojuma, vai uzskaitītie atkritumu apjomi ir fiksēti, ņemot vērā to kompaktēšanas koeficientu. Kopumā darbā izmantotie dati ir neskaidri, atsevišķos gadījumos novecojuši (piemēram, dati par bīstamajiem atkritumiem) un nav viennozīmīgi izmantojami plānošanas nolūkos, jo nedod precīzu priekšstatu par Rīgas atkritumu saimniecības stāvokli un izmaiņu tendencēm. Šobrīd teritorijas plānojumā nav noteiktas atkritumu saimniecības objektu teritorijas jaunajos apbūves rajonos, nav raksturotas iespējamās atkritumu daudzuma izmaiņas plānošanas dokumenta

īstenošanas gaitā. Savukārt vides pārskatā nav izvērtēts plānoto jauno atkritumu saimniecības objektu izvietojums pilsētas esošajā apbūves teritorijā.

- 3.7.11. Atsevišķā sadaļā analizētas plānotās darbības dabas parka “Piejūra” un tam piegulošajās teritorijās un to iespējamā ietekme uz vidi. Sadaļā tiek konstatēts, ka Rīgas attīstības plānā paredzētās darbības neatbilst dabas parka “Piejūra” dabas aizsardzības plānā noteiktajam. Kā neatbilstošas plānotās darbības klasificētas šādas - plašas publiskās apbūves ar apstādījumiem izveidošana teritorijā starp Rīgas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un pludmali, abpus notekūdeņu izplūdes vadam, dzīvojamās apbūves teritorijas izveidošana Vakarbuļļu mežā un Mangaļu pussalā, kā arī daļas no dabas parka teritorijas ietveršana Rīgas Brīvostas teritorijā. Tajā pat laikā Vides pārskatā nepilnīgi izvērtēta paredzēto darbību iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritoriju ekoloģiskajām funkcijām un integritāti. Ņemot vērā to, ka Rīgas pilsētā ir trīs Natura 2000 teritorijas, būtu jāizvērtē arī piegulošajās teritorijās paredzēto darbību iespējamā ietekme uz to ekoloģiskajām funkcijām un integritāti. Kā tādas būtu vērtējamas plānotā apbūves teritoriju izveidošana Mangaļu pussalā, vērtējot tai skaitā arī apbūves teritorijas iespējamo ietekmi uz “Vecdaugavas” dabas liegumu, kā arī jauno apbūves teritoriju Ķīšezerā piekrastē ietekme uz dabas liegumu “Jaunciems”. Ņemot vērā to, ka, saskaņā ar teritorijas plānojumā noteikto, būs iespējams veikt zemes transformāciju, bet šobrīd šo darbību iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritorijām iepriekš minētajos gadījumos nav pilnībā izvērtēta, teritorijas plānojums būtu jāpilnveido, tajā ietverot nosacījumu, ka plānotās darbības iespējams uzsākt realizēt tikai pēc pilnas ietekmes uz Natura 2000 teritoriju ietekmes izvērtēšanas, izvērtējumu veicot nevis atsevišķu objektu būvniecībai, bet kompleksai minēto teritoriju apbūvei, tai skaitā infrastruktūras objektu izveidei.
- 3.8. Nodaļā “Priekšlikumi risinājumiem, lai novērstu vai samazinātu Rīgas Attīstības plānā (2006. – 2018.) paredzēto darbību negatīvo ietekmi uz vidi” ietverta virkne rekomendāciju, kas ietver kā konceptuālus risinājumus, tā ieteicamās izmaiņas teritorijas plānojuma zonējumā, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos un atsevišķos risinājumos, tai skaitā saistībā ar bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, transporta sistēmas uzlabošanu, turpmāko plānošanas detalizācijas procesu un citās jomās. Saskaņā ar Vides pārskatā ietverto informāciju, daļa no priekšlikumiem jau ņemti vērā, pilnveidojot plānošanas dokumentu, galvenokārt, vērā ņemtas rekomendācijas, kas saistītas ar konkrētiem papildinājumiem teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Kā būtiskas no tām, kuras šobrīd nav ņemtas vērā, vērtējamas rekomendācijas Spilves pļavās kā dabas un apstādījumu teritoriju saglabāt pļavas ar lielāko bioloģisko daudzveidību (aizsargājamo augu un griežu populācijas izplatības vietā), vienlaikus pieļaujot zemju transformāciju pašreizējā teritorijas plānojuma redakcijā paredzētajā dabas un apstādījumu teritorijā, izvērtēt iespēju Spilves pļavās griežu populācijas un vērtīgo augu atradņu aizsardzības nolūkos izveidot dabas liegumu, Rumbulā Daugavas piekrastē kā dabas un apstādījumu teritoriju noteikt 40 m platu joslu (pašreizējo 20 m joslas vietā), Ķīšezerā

(Jaunciema apkārtnē, Sužos), Juglas kanāla un Juglas ezera palieņu pļāvām noteikt dabas un apstādījumu teritoriju izmantošanas mērķi, prioritizēt rīcības satiksmes infrastruktūras un organizācijas uzlabošanai, tai skaitā sabiedriskā transporta attīstībai. Sakarā ar to, ka Rīgas teritorijas plānojumā (2006. – 2018.) nav precīzi parādīta ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu izbūve, atbilstoši MK noteikumiem Nr. 34. (1.22.2002.) “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” tie jāparāda detālajā plānojumā, iekļaujot arī teritorijas maģistrālo tīklu izbūvei, kā arī virkne citu rekomendāciju.

- 3.9. Nodaļā “Rīgas Attīstības plānā (2006. – 2018.) paredzēto rīcību vai zemes izmantošanas alternatīvu izvēles pamatojums” ietverta informācija, ka Rīgas attīstības plāna izstrādes procesā veikts daudzu atsevišķu risinājumu alternatīvo attīstības variantu izvērtējums, gala variantā iestrādājot risinājumu, kuru plānotāju un ekspertu grupa atzinusi par labāko. Ietverta informācija par to, ka izskatīti alternatīvi Rīgas Brīvdabas robežas varianti, satiksmes tīklu attīstības scenāriji u.c. Nodaļā analizēta “nulles alternatīva”, ja plānošanas dokuments netiek apstiprināts un īstenots. Secināts, ka tādā gadījumā var sākties nepārdomāta un haotiska būvniecība, tai skaitā Rīgas vēsturiskajā centrā, dabas teritorijās u.c., tiktu aizkavēta infrastruktūras un tautsaimniecības attīstība, kas kopumā var radīt būtiskus draudus pilsētas ilgtspējīgai attīstībai, vides kvalitātei un bioloģiskajai daudzveidībai.
- 3.10. Nodaļā “Rīgas attīstības plānā (2006.–2018.) paredzēto rīcību potenciālās iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums” kā vienīgā iespējamā pārrobežu ietekme vērtēta iespējamo kuģu avāriju riska palielināšanās Rīgas jūras līcī un Irbes jūras šaurumā, kas varētu būt saistīta ar Rīgas Brīvdabas darbības intensitātes pieaugšanu. Nodaļā ietverta informācija par agrāk veiktiem izpēti un modelēšanas darbiem, kas pierāda, ka iespējamie riski ir apzināti un izvērtēti, kā arī konstatēts, ka, nodrošinot stingru kuģu satiksmes drošības un vides aizsardzības nosacījumu ievērošanas kontroli, kā arī nosakot stingras prasības ostā apkalpojamo kuģu tehniskajam stāvoklim, avāriju risku iespējams samazināt līdz minimumam. Rīgas attīstības plānā nav paredzētas citas darbības, kuru īstenošana varētu radīt pārrobežu ietekmi.
- 3.11. Nodaļā “Priekšlikumi monitoringam Rīgas attīstības plānā (2006.–2018.) paredzētajām rīcībām un to īstenošanai” ietekmju novērtēšanai monitoringa pārskatā rekomendēts izmantot Rīgas ilgtermiņa stratēģijā noteiktos ilgtspējīgas attīstības indikatorus, tos papildinot ar Eiropas vienoto rādītāju indikatoriem. Nodaļā konstatēts, ka šobrīd Rīgā trūkst aktuālu un ticamu datu par virszemes ūdens kvalitāti, meža ekosistēmu stāvokli, trokšņa piesārņojumu, vides piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotāju veselību, kā arī atsevišķu datu par gaisa kvalitāti. Nodaļā rekomendēts izstrādāt pašvaldības vides monitoringa sistēmu, kas ļautu nodrošināt lēmuma pieņemējus un iedzīvotājus ar aktualizētu un reprezentatīvu informāciju par vides stāvokli pilsētā. Nodaļā rekomendēts esošā stāvokļa un attīstības tendenču izvērtējumu veikt ik pēc četriem gadiem, pieskaņojot tos Rīgas domes vēlēšanām, kas nodrošinātu jaunievēlētajai domei aktualizētu informāciju plānošanas dokumentu īstenošanas izvērtēšanai.

Plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana:

Rīgas attīstības plāna un Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam 2. redakcijas, Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna 3.redakcijas un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana veikta laika posmā no 2005.gada 5.septembra līdz 17.oktobrim. Ar Rīgas attīstības plānu un Rīgas teritorijas plānojumu 2006.-2018.gadam 2. redakcijas, Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna 3.redakcijas un Vides pārskata materiāliem varēja iepazīties un rakstiskus priekšlikumus iesniegt minētajā laika posmā Rīgas domē Rātslaukumā 1, 1.stāvā, darba dienās no pulksten 9 līdz 17 vai arī sūtot pa pastu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam Amatu ielā 4, Rīgā, LV-1050. Tika izvērtēti tikai rakstiski iesniegumi un priekšlikumi, kuri iesniegti līdz 2005.gada 17.oktobrim.

Katru pirmdienu no 14:00 līdz 19:00, kā arī katru trešdienu un ceturtdienu no 14:00 līdz 17:00 Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta speciālisti sniedza skaidrojumus par izstrādātajiem dokumentiem Rīgas domē, Rātslaukumā 1, 1.stāvā.

Materiāli bija apskatāmi arī elektroniskā formātā Rīgas attīstības plāna 2006.-2018.gadam mājas lapā www.riga.lv/rap un Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības plāna mājas lapā www.rvc.lv. Vides pārskata projekta un Rīgas attīstības plāna 2006. - 2018.gadam 2.redakcijas sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2005. gada 23.septembrī Rīgā, Rīgas domē, Rātslaukumā 1, plkst. 14.00. 2005.gada 16.augustā notika Rīgas domes atbildīgo speciālistu tikšanās ar nevalstisko organizāciju pārstāvjiem par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes gaitu.

Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē 2005. gada 23.septembrī piedalījās 66 iedzīvotāji un tās laikā diskutēts par risinājumiem saistībā ar Rīgas Brīvostas teritoriju un darbību, par dabas teritoriju apbūvi, trokšņa piesārņojumu un citiem jautājumiem. Organizācija "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai" vadītāja Sandra Jakušonoka ir iesniegusi papildinājumu 2005. gada 23.septembra sabiedriskās apspriešanas protokolam, kurā ietverta informācija par jautājumiem, kas saistīti ar teritorijas plānojumu Komēforta teritorijā, kā arī par Rīgas Brīvostas pārvaldei piederošā Bolderājas dzelzceļa atzara ekspluatācijas radīto trokšņa piesārņojumu, kur diskomforta zonā atrodas vairākas dzīvojamās mājas un ir konstatēts, ka troksnis būtiski pārsniedz normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības. Kā arī izteikts aizrādījums, ka protokolā nav fiksēti diskusijas dalībnieki, bet tikai atreferēti jautājumi, par kuriem veidojusies diskusija. Saskaņā ar Vides pārskatā ietverto informāciju, protokols pilnveidots, ņemot vērā izteiktos aizrādījumus.

Sabiedriskās apspriešanas laikā par Vides pārskata projektu Rīgas attīstības plānam saņemti atzinumi no Rīgas domes Vides departamenta, Vides ministrijas, organizācijas "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai", kā arī seši privātpersonu atzinumi, kas analizēti Vides pārskatā un tā pielikumā.

Rīgas domes Vides departaments izteicis virkni aizrādījumu, precizējumu un rekomendāciju, kuras, lielākoties, ņemtas vērā, izstrādājot Vides pārskata un teritorijas plānojuma gala redakciju, vai arī pārskatā ietverts argumentēts paskaidrojums.

LR Vides ministrijas atzinumā, galvenokārt, ietverti aizrādījumi un precizējumi saistībā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības nodrošināšanu, bioloģisko daudzveidību un tās aizsardzības nodrošināšanu pilsētas teritorijā, ostas attīstību, kā arī Vides pārskata struktūru. Izteiktie aizrādījumi un rekomendācijas, saskaņā ar Vides pārskata pielikumā ietvērto "Pārskatu par juridisko un fizisko personu priekšlikumiem Vides pārskata projektam par Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam 2.redakciju" lielākoties ņemti vērā, vai arī pārskatā ietverts argumentēts paskaidrojums.

Organizācija "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai" savā atzinumā sniegusi ieteikumus un rekomendācijas saistībā ar Rīgas Brīvostas attīstības ietekmes uz vidi novērtējumu, tai skaitā ietverot iebildumus par plānoto Kundziņsalas ietveršanu Rīgas Brīvostas teritorijā, rekomendēti vairāki Komēforta aizsardzības pasākumi, izteikts priekšlikums Bolderājas dzelzceļa atzaru neietvert ostas objektu skaitā, rekomendēts saglabāt griežu populāciju Spilves pļavās, kā arī izvairīties no zemes transformācijas un būvniecības virknē pašlaik neapbūvētu teritoriju, pamatojot to ar teritoriju augstu bioloģisko daudzveidību. Daļa no priekšlikumiem un iebildumiem ir analogi Rīgas domes Vides departamenta un LR Vides ministrijas izteiktajiem. Īpaša uzmanība pievērsta nepieciešamībai Rīgas pilsētas attīstības plānā nodrošināt Daugavas zvejnieku vēsturisko kopienu dzīvesveida kā nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu Kundziņsalā, Mangaļsalā, Bolderājā un Buļļusalā. Vides pārskata pielikumā ietvertajā "Pārskatā par juridisko un fizisko personu priekšlikumiem Vides pārskata projektam par Rīgas teritorijas plānojuma 2006. – 2018.gadam 2.redakciju" analizēti tikai daži no organizācijas "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai" iesniegumā ietvertajiem priekšlikumiem un aizrādījumiem, kas ir atšķirīgi no tajā jau analizētajiem.

No sešiem fizisko personu iesniegtajiem priekšlikumiem četros ietvertas rekomendācijas nepieļaut pagalmu apbūvi, kas būtiski samazina iedzīvotājiem pieejamos publiskos apstādījumus tuvu dzīvesvietai, it īpaši Purvciemā. Minētās rekomendācijas ņemtas vērā, pilnveidojot Vides pārskatu. Vienā iesniegumā atbalstīta Vides pārskatā rekomendētā publiski pieejamu apstādījumu un rekreācijas zonas izveide Lucavsalā un vienā iesniegumā pausts viedoklis, ka nav pieļaujama Biķernieku meža apbūvēšana, taču Rīgas attīstības plāns un Teritorijas plānojums neparedz apbūves teritoriju veidošanu Biķernieku meža teritorijā.

Vides pārraudzības valsts birojs Vides pārskata un plānošanas dokumenta izvērtēšanas gaitā saņēmis organizācijas "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai" 2005.gada 9.decembra vēstuli Nr.0912/05-1, kā arī

divas privātpersonu Vides ministram adresētas vēstules saistībā ar Attīstības plānu un Vides pārskatu un piesaistījis ekspertus plānošanas dokumenta izvērtēšanas gaitā.

Izvērtētā dokumentācija:

- Rīgas attīstības programma 2006. – 2012.gadam, Rīgas dome 2005;
- Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018.gadam, Rīgas dome 2005;
- Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2025.gadam, Rīgas dome 2005;
- Organizācijas “Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai” 2005.gada 9.decembra vēstule Nr.0912/05-1;
- Valda Kārļa Bartuševica 2005.gada 10.decembra vēstule Vides ministram, pārsūtīta Vides pārraudzības valsts birojam 2005.gada 12.decembrī;
- Jāņa Bruņa 2005. gada 8.decembra vēstule Vides ministram, pārsūtīta Vides pārraudzības valsts birojam 2005.gada 12.decembrī.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3., 23⁵ panta (6) un (7) daļa;
- 2004.gada 23.marta MK noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 18., 19., 20., 21., 27., 28., 29., 30., 31. punkts;
- Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”;
- 2003.gada 22.jūlija Ministru Kabineta noteikumi Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”;
- Likums “Par sugu un biotopu aizsardzību”;
- Aizsargjoslu likums;
- Teritorijas plānošanas likums;
- 2004.gada 19.oktobra MK noteikumi Nr.883 “Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi”;
- Dabas parka “Piejūra” dabas aizsardzības plāns, apstiprināts ar Vides ministra 2004.gada 1.novembra Rīkojumu Nr.349;
- 2004.gada 5.oktobra MK Rīkojums Nr.729 “Par Tautas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas koncepciju”.

Secinājumi:

1. Ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma Vides pārskats Rīgas attīstības plānam 2006.-2018.gadam ietver divu, savstarpēji cieši saistītu plānošanas dokumentu: “Rīgas attīstības programma 2006. – 2012.gadam” un “Rīgas teritorijas plānojums 2006. – 2018.gadam” īstenošanas ietekmes uz vidi novērtējumu, neizdalot vērtējumu par katru no dokumentiem atsevišķi, tādēļ arī šis atzinums vienādā mērā attiecināms uz Vides pārskatu un abiem minētajiem plānošanas dokumentiem.
2. Vides pārskats kopumā izstrādāts saskaņā ar 2004.gada 23.marta MK noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.punkta prasībām. Tajā ietverta labi strukturēta un plaša

informācija par vides stāvokli Rīgas pilsētā, vērtētas plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi, ietvertas rekomendācijas identificēto ietekmju novēršanai vai samazināšanai, kā arī norādītas Attīstības plānā esošās pretrunas un nepilnības. Izvērtējot Vides pārskatu, tajā konstatētas arī vairākas nepilnības un trūkumi:

- 2.1. Vides pārskatā nepilnīgi izvērtēta vairāku plānošanas dokumentā ietvertu risinājumu īstenošanas iespējamā ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju tīklā Natura 2000 ietvertajām teritorijām - dabas parku "Piejūra", dabas liegumiem "Vecdaugava" un "Jaunciems", tai skaitā nav izvērtēta nepieciešamība izstrādāt kompensācijas pasākumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
- 2.2. Vides pārskatā nav pilnībā izanalizēta plānoto pasākumu gaisa kvalitātes uzlabošanai atbilstība Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmai (apstiprināta ar Rīgas Domes 2004.gada 6.jūlija lēmumu Nr.3247) un tajā ietvertajām ES gaisa kvalitātes struktūrdirektīvas (96/62/EK) nostādnēm;
- 2.3. Vides pārskatā nepilnīgi izvērtētas teritorijas plānojumā paredzēto jauno apbūves teritoriju attīstības iespējamās ietekmes uz vidi, tai skaitā:
 - 2.3.1. Nepilnīgi izvērtēta plānoto jauno apbūves teritoriju infrastruktūras izveides (ūdensapgādes un notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmu, atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, transporta u.c. infrastruktūras objektu izveides) iespējamā ietekme uz vidi; nav izvērtētas sekas gadījumam, ja jauno apbūves teritoriju izmantošana tiks uzsākta pirms centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas izveides šajās teritorijās (Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos pieslēgums centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai kā ierobežojošs nosacījums nav ietverts nevienai no jaunajām attīstības teritorijām);
 - 2.3.2. Nepilnīgi izvērtēta plānoto jauno transporta maģistrāļu būvniecības vietu izvēles atbilstība vides aizsardzības prasībām un to iespējamās ietekmes uz vidi, tai skaitā iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ("Ziemeļu trase" pie dabas lieguma "Jaunciems"). Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka jaunu automaģistrāļu būvniecības ietekme uz vidi vērtējama ietekmes uz vidi novērtējuma procesā;
 - 2.3.3. Vairākām Attīstības plānā noteiktajām jaunajām apbūves teritorijām, kurām noteikts applūšanas risks un kuru sagatavošanai nepieciešams īstenot dambju būvniecību, teritoriju uzbēršanu vai citus analogus pasākumus, nav izvērtētas šo risinājumu īstenošanas iespējamās ietekmes uz blakusesošajām teritorijām;
 - 2.3.4. Pilnībā nav izvērtēti riska faktori, kas saistīti ar iespējamo plūdu draudiem Rīgas HES avārijas gadījumā Lucavsalas, Zaķusalas, Grāpju pussalas apbūves risinājumu īstenošanai;
- 2.4. Vides pārskatā nepilnīgi izvērtētas ar Rīgas Brīvostas darbības attīstību un intensifikāciju saistītās iespējamās ietekmes uz pilsētas vides stāvokli, tai skaitā gaisa kvalitātes izmaiņas, ostas darbības nodrošināšanai nepieciešamie transporta infrastruktūras pilnveidošanas risinājumi un to īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi, kultūras pieminekļa

- “Komētforts” aizsardzības un pieejamības nodrošināšana un citi ar ostas attīstību saistīti jautājumi. Ņemot vērā to, ka Vides pārraudzības valsts birojs ir pieņēmis lēmumu Rīgas Brīvostas attīstības plānam piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, šie un citi jautājumi risināmi Rīgas brīvostas attīstības plānā un to ietekme uz vidi izvērtējama stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesā;
- 2.5. Vides pārskatā nav ietverta informācija un izvērtējums par iespējamo nemateriālās kultūras mantojumu Rīgas pilsētā un tās aizsardzības pasākumu nepieciešamību saskaņā ar likuma “Par Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas konvenciju par nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu” un 2004.gada 5.oktobra MK Rīkojumu Nr.729 “Par Tautas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanas koncepciju”;
 - 2.6. Vides pārskatā nav ietverta informācija par Rīgas un tai piegulošajā teritorijā esošajām valsts vides monitoringa novērojumu stacijām un tajās veikto novērojumu apraksts, kā arī nav analizēta valsts vides monitoringa datu izmantošana Rīgas pilsētas attīstības plāna īstenošanas monitoringa ziņojuma sagatavošanai.
3. Izvērtējot Attīstības plāna iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīklā iekļautajām teritorijām - dabas parku “Piejūra” un tajā ietvertajiem dabas liegumiem “Daugavgrīva” un “Vakarbuļļi”, dabas liegumiem “Vecdaugava”, un “Jaunciems”, Vides pārraudzības valsts birojs konstatēja, ka atsevišķi Attīstības plānā ietvertie risinājumi var ietekmēt Natura 2000 teritoriju ekoloģiskās funkcijas. Kā šādas darbības minamas: jauno apbūves teritoriju izvietošana Natura 2000 teritorijā vai tiešā tās tuvumā (Ķīšezera palieņu pļavās, pie Jaunciema un Sužiem, Mangaļu pussalā starp dabas parku “Piejūra” un dabas liegumu “Vecdaugava”, Vakarbuļļos, plānotā sabiedriskā apbūve dabas parkā “Piejūra” un “Ziemeļu trases” būvniecība). Ņemot vērā likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto piesardzības principu, kā arī likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” noteiktās prasības, uzskatām, ka lēmumu par plānoto risinājumu īstenošanu var pieņemt tikai pēc ietekmes uz Natura 2000 teritoriju novērtējuma veikšanas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja novērtējuma rezultātā tiek iegūti pierādījumi, ka šo darbību realizācija neradīs negatīvu ietekmi uz Natura 2000 teritoriju ekoloģiskajām funkcijām un integritāti un nav pretrunā ar to aizsardzības un izmantošanas mērķiem.
 4. Izvērtējot Attīstības plāna īstenošanas iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, Vides pārraudzības valsts birojs konstatēja, ka atsevišķu risinājumu īstenošana var būtiski nelabvēlīgi ietekmēt īpaši aizsargājamo sugu atradnes, tai skaitā apbūves teritoriju izveidošana Spilves pļavās, var negatīvi ietekmēt tajās esošo griežu populāciju un jumstiņu gladiolas un dzegužpirkstītes atradnes; pilnībā realizējot izskatāmo teritorijas plānojuma redakciju, minētās dzīvotnes tiks iznīcinātas. Ņemot vērā Sugu un biotopu aizsardzības likuma 11. un 12.pantā noteikto, īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu iznīcināšana vai postīšana ir

aizliegta, tai pat laikā minētā likuma 7.pantā ir noteiktas prasības un kritēriji sugu un biotopu labvēlīgas aizsardzības statusa nodrošināšanai. Pirms pieņemt lēmumu par turpmākajām rīcībām Spilves pļavu teritorijā, veicama īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu kartēšana un to nozīmīguma izvērtēšana sugas labvēlīgas aizsardzības statusa nodrošināšanai Latvijas teritorijā. Tikai pamatojoties uz izpētes un novērtēšanas darbu rezultātiem, var pieņemt lēmumu par mikroliegumu izveidošanu vai iespējamu apbūves plānošanu Spilves pļavu teritorijā vai kādā tās daļā.

5. Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka šobrīd nav pieejama pilnīga informācija, kas ļautu izvērtēt atsevišķu Attīstības plānā ietverto risinājumu īstenošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām un ilgtspējīgas attīstības pamatprincipiem, kā tādi minami plānotā jauktā dzīvojamā un pakalpojumu objektu apbūves teritorija Lucavsalā un Zaķusalā, kur ir konstatētas paaugstinātas elektromagnētiskā starojuma plūsmas, bet nav pilnībā novērtēta to ietekmes teritorija un iespējamā negatīvā ietekme uz iedzīvotājiem. Plānotās apbūves teritorijās Rumbulā (piesārņojums ar naftas produktiem) un Deglava ielā (bijušās izgāztuves vietā), lai nodrošinātu iedzīvotāju veselības aizsardzību, jāveic izpētes darbi piesārņojošo vielu spektra un piesārņojuma līmeņa noteikšanai un jāizvērtē plānotās apbūves atbilstība normatīvajos aktos noteiktajiem aprobežojumiem piesārņoto vietu izmantošanai.
6. Izvērtējot Attīstības plānā ietverto risinājumu īstenošanas iespējamo ietekmi uz gaisa kvalitāti, Vides pārraudzības valsts birojs konstatēja, ka plānotie risinājumi, kas ietver teritoriju apbūves un attīstības nosacījumus un pilsētas transporta sistēmas attīstību, šobrīd nav saskaņoti laika griezumā, kā rezultātā teritoriju attīstība un apbūve, apsteidzot transporta sistēmas attīstību, var novest pie autotransporta sastrēgumu strauja pieauguma un atmosfēras piesārņojuma būtiskas palielināšanās, kas var pārsniegt Latvijā noteiktās gaisa piesārņojuma normas un atstāt ietekmi uz pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti.
7. Izvērtējot Attīstības plānu, Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka tā īstenošana neradīs pārobežu ietekmi. Tā kā Rīgas Brīvdabas attīstības plāns ir izstrādes stadijā un ir pieņemts Vides pārraudzības valsts biroja lēmums par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu šim plānošanas dokumentam, iespējamais Brīvdabas darbības attīstības radītais kuģu avāriju risks un tā rezultātā iespējamā pārobežu ietekme vērtējama Rīgas Brīvdabas attīstības plāna stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma gaitā.
8. Vides pārskata Rīgas attīstības plānam 2006.-2018.gadam sabiedriskā apspriešana veikta saskaņā ar 2004.gada 23.marta MK noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" V sadaļā noteiktajām prasībām. Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot iesniegtos materiālus, konstatēja, ka Vides pārskats un plānošanas dokumenti ir būtiski pilnveidoti, ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos atzinumus un priekšlikumus. Iebildumus par sabiedriskās apspriešanas gaitu izteikusi organizācija "Koalīcija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai", iesniedzot papildinājumus 2005.gada 23.septembra sabiedriskās apspriešanas

protokolam, kas ņemti vērā un analizēti turpmākajā Vides pārskata un plānošanas dokumenta pilnveidošanas gaitā. Bez tam organizācijas “Koācija dabas un kultūras mantojuma aizsardzībai” 2005.gada 9.decembra vēstulē Nr.0912/05-1 norādīts, ka Rīgas dome Attīstības plāna gala redakcijas apstiprināšanas gaitā tajā ietvērusi vairākus risinājumus, kas netika nodoti sabiedrības apspriešanai kā alternatīvie varianti, piemēram, Natura 2000 teritorijas Mangaļsalā iekļaušana Rīgas brīvdostas teritorijā. Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka uzrādītās nepilnības nav tik būtiskas, lai pieprasītu atkārtot sabiedrisko apspriešanu, tai pat laikā Vides pārraudzības valsts birojs rekomendē Rīgas domei izvērtēt izteiktās iebildes un nepieļaut plānošanas dokumentā akceptēt risinājumus, kuriem nav veikta sabiedriskā apspriešana.

Rekomendācijas plānošanas dokumentu un Vides pārskata pilnveidošanai:

Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka pirms plānošanas dokumentu akcepta Rīgas pilsētas domei jāizvērtē Vides pārskatā ietvertās rekomendācijas plānošanas dokumentu pilnveidošanai, kā arī sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos viedokļus un šajā atzinumā ietvertās rekomendācijas, ņemot vērā likumā “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteikto piesardzības principu, ka vides problēmu risināšana uzsākama, pirms vēl saņemti pilnīgi zinātniski pierādījumi par paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz vidi un, ja ir pamatotas aizdomas, ka paredzētā darbība negatīvi ietekmēs vidi, jāveic piesardzības pasākumi vai paredzētā darbība jāaizliedz, kā arī likumā “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” noteikto, ka paredzēto darbību atļauj veikt vai plānošanas dokumentu īstenot, ja tas negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Gadījumā, ja paredzētā darbība vai plānošanas dokumenta īstenošana negatīvi ietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), to īstenot var tikai tādos gadījumos, kad tas ir vienīgais risinājums un nepieciešams sabiedrībai nozīmīgu interešu, arī sociālo vai ekonomisko interešu, apmierināšanai, un, pieļaujot to īstenošanu, jānosaka kompensācijas pasākumi Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) tīklam.

1. Atsevišķi Rīgas teritorijas plānojumā ietvertie risinājumi akceptējami tikai pēc atbilstošu izpētes darbu veikšanas vai nosacījumu izpildes. Ja tiek pieņemts lēmums akceptēt Rīgas attīstības plānu un Teritorijas plānojumu piedāvātajā redakcijā, uzskatām, ka lēmumā par plānošanas dokumentu akceptu ietverami nosacījumi, kas izpildāmi pirms konkrētu risinājumu īstenošanas uzsākšanas, vai arī jāveic grozījumi plānošanas dokumentos. Šādi nosacījumi nepieciešami:
 - 1.1. Lai nodrošinātu Attīstības plānā ietvertu risinājumu īstenošanu atbilstoši dabas aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajam:
 - 1.1.1. Vietās, kur Natura 2000 teritorijā dabas parkā “Piejūra” plānotas jaunas apbūves teritorijas - dzīvojamās apbūves teritorija Vakarbuļļu mežā un sabiedriskās apbūves teritorija starp Rīgas pilsētas attīrīšanas iekārtām un Rīgas jūras līča pludmali, jāizvērtē šo risinājumu iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritoriju un nepieciešamība izstrādāt un saskaņot kompensācijas pasākumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

- 1.1.2. Jāizvērtē plānotās dzīvojamās apbūves teritoriju izveidošanas Mangaļsalā iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritorijām - dabas parku "Piejūra" un dabas liegumu "Vecdaugava", kā arī nepieciešamība izstrādāt un saskaņot kompensācijas pasākumus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;
 - 1.1.3. Vietās, kur plānotas jaunas, kompleksas apbūves Natura 2000 teritorijai dabas liegumam "Jaunciems" piegulošajās teritorijās Ķīšezera piekrastē Jaunciema apkārtnē, Sužos un Bukultos, jāizvērtē iespējamā ietekme uz Natura 2000 teritoriju, tās ekoloģiskajām funkcijām, kā arī uz īpaši aizsargājamo sugu atradnēm ārpus dabas lieguma teritorijas. Līdz šāda izvērtējuma veikšanai minētajām teritorijām nosakāms apstādījumu un dabas teritorijas statuss;
 - 1.1.4. Jāveic Spilves pļavu un tām piegulošā Bolderājas meža daļas bioloģiskās daudzveidības izpēte un jāizvērtē turpmāko aizsardzības pasākumu nepieciešamība griežu populācijas un īpaši aizsargājamo augu sugu atradņu aizsardzībai. Līdz šāda izvērtējuma veikšanai minētajām teritorijām nosakāms apstādījumu un dabas teritorijas statuss.
- 1.2. Lai nodrošinātu vides aizsardzības prasību izpildi un kvalitatīvu dzīves vidi:
 - 1.2.1. Jaunajās apbūves teritorijās (Rumbula, Mangaļsala, Bolderājas mežs u.c.) jānodrošina pilsētas centralizētās ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmu izveide pirms šo teritoriju apbūves uzsākšanas;
 - 1.2.2. Plānojot inženiertehnisko sagatavošanu būvniecībai applūstošajās teritorijās Daugavas, Ķīšezera un Juglas ezera piekrastēs, jāveic ietekmes uz virszemes noteci un pazemes ūdeņu plūsmu izvērtējums, tai skaitā piegulošajās platībās;
 - 1.2.3. Lai nodrošinātu gaisa kvalitātes uzlabošanu pilsētas centrālajā daļā un izpildītu Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā ietvertās prasības, kā arī nodrošinātu sabalansētu atsevišķu pilsētas teritoriju un transporta infrastruktūras attīstību, jāprioritizē transporta infrastruktūras attīstības plāns atbilstoši apbūves teritoriju attīstībai, kā arī jāizveido atbilstoša gaisa monitoringa sistēma;
 - 1.2.4. Lai nodrošinātu iedzīvotāju veselības aizsardzību, izstrādājot detālplānojumu kompleksai Lucavsalas un Zaķusalas apbūvei, izvērtējamā elektromagnētiskā starojuma plūsmas šajās teritorijās un to iespējamā negatīvā ietekme uz iedzīvotājiem, ja apbūves risinājumi paredz ilgstošu cilvēku uzturēšanos;
 - 1.2.5. Lai nodrošinātu iedzīvotāju veselības aizsardzību, jāprecizē plānoto apbūves teritoriju izveidošanas iespēja A.Deglava ielā (bijušās atkritumu izgāztuves teritorijā) un Rumbulā, tai skaitā, ņemot vērā piesārņojuma līmeni un piesārņojošo vielu spektru, jāizvērtē dzīvojamās apbūves, skolu, bērnu dārzu, slimnīcu u.c. objektu izvietojuma atbilstība normatīvajos aktos noteiktajiem aprobežojumiem piesārņoto vietu izmantošanai;
 - 1.2.6. Pirms pagalmu apbūves atļaušanas jāizstrādā apstādījumu koncepcija un saistošie noteikumi, kas regulē apstādījumu saglabāšanu un attīstību, tai skaitā daudzdzīvokļu māju pagalmos, kā arī jāizvērtē zaļo teritoriju saglabāšanas būtiskums konkrētos pagalmos.

- 1.3. Lai novērstu pretrunas starp Rīgas pilsētas teritorijas plānojumu un Rīgas Brīvdostas attīstības plānu:
 - 1.3.1. Jānosaka, ka Rīgas Brīvdostas attīstības plānā un Vides pārskatā ietverams izvērtējums par ostas darbības ietekmi uz ostai piegulošajām Rīgas pilsētas teritorijām, arī Natura 2000 teritorijām;
 - 1.3.2. Rīgas Brīvdostas attīstības plānā, papildus Rīgas Attīstības plānā noteiktajam, jāietver rekomendācijas jaunu transporta maģistrāļu būvniecībai un citi risinājumi, kas nodrošina normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes, trokšņu un vibrācijas robežlielumu ievērošanu un avāriju risku novēršanu vai samazināšanu Rīgas pilsētā;
 - 1.3.3. Rīgas Brīvdostas attīstības plānā jāietver risinājumi kultūras pieminekļa "Komēforts" aizsardzības un pieejamības nodrošināšanai;
 - 1.3.4. pēc Rīgas Brīvdostas attīstības plāna izstrādes un apstiprināšanas jāizvērtē Rīgas Brīvdostas attīstības plānā un Rīgas Brīvdostas attīstības plāna Vides pārskatā, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja atzinumā par to ietvertā informācija, ja nepieciešams jāveic grozījumi Rīgas pilsētas teritorijas plānojumā.
2. Pilnveidojot Vides pārskatu, ieteicams to papildināt ar:
 - 2.1. Informāciju par Rīgas un tai piegulošajā teritorijā esošajām valsts vides monitoringa novērojumu stacijām un tajās veikto novērojumu aprakstu, kurus varētu izmantot Rīgas pilsētas attīstības plāna īstenošanas monitoringa ziņojuma sagatavošanai;
 - 2.2. Papildinājumiem un labojumiem saistībā ar "Rīgas attīstības programmā 2006. – 2012.gadam" un "Rīgas teritorijas plānojumā 2006. – 2018.gadam" veiktajiem grozījumiem to gala redakcijas apstiprināšanas laikā;
 - 2.3. Informāciju par iespējamo nemateriālās kultūras mantojumu – Daugavas un Lielupes zvejnieku un viņu pēcteču kopienu dzīvesveidu un kultūrtelpu un tās aizsardzības pasākumu nepieciešamību, ņemot vērā likumu "Par Apvienoto Nāciju izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas konvenciju par nemateriālās kultūras mantojuma saglabāšanu".
3. Saskaņā ar 2004.gada 23.marta MK noteikumu Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" VII daļā noteikto, Rīgas pilsētas domei jānodrošina, lai 14 dienu laikā pēc Attīstības plāna pieņemšanas tiktu sagatavots un ievietots Rīgas domes interneta mājas lapā informatīvs ziņojums, kurā jānorāda, kā plānošanas dokumentā ir ņemts vērā Vides pārskats un biroja atzinums par to un kā veikta alternatīvo risinājumu un attiecībā uz vides pārskatu saņemto komentāru un priekšlikumu izvērtēšana. Piecu dienu laikā pēc ziņojuma izstrādāšanas jāpagatavo paziņojums par Rīgas attīstības plāna pieņemšanu un tas jāpublicē vismaz vienā vietējā laikrakstā, jānosūta Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajai vides pārvaldei, jāizliek pašvaldības ēkā un, ja iespējams, citās sabiedriskajās vietās, kā arī jānosūta institūcijām, no kurām dokumentu izstrādes gaitā ir saņemti komentāri vai priekšlikumi. Paziņojumā jānorāda vismaz šāda informācija: plānošanas dokumenta nosaukums un pieņemšanas datums, izstrādātāja nosaukums, adrese, tālruņa numurs, mājas lapas adrese internetā, kad un kur sabiedrība var iepazīties ar plānošanas dokumentu, Vides pārskatu,

informatīvo ziņojumu un Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu, tai skaitā informāciju par termiņiem monitoringa ziņojuma iesniegšanai.

4. Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23⁵. panta (6)daļā noteikto, lai konstatētu Attīstības plāna īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā izdarītu grozījumus plānošanas dokumentos, Rīgas pilsētas domei jāizstrādā un jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojam monitoringa ziņojums, tā izstrādi piesaistot pašvaldības vēlēšanām 2009., 2013. un 2017.gadā. Šādu monitoringa ziņojumu sagatavošana sniedz aktualizētu informāciju jaunievēlētajai Rīgas domei, izvērtējot teritorijas plānojumu, kā to nosaka 2004.gada 19.oktobra MK noteikumu Nr.883 "Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi" 77.punkts.

Direktors

J.Avotiņš